

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТІЙНОГО БАЗИСУ ТА СТРУКТУРУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Л. В. Швець. ДВНЗ «Національний гірничий університет»

© Швець Л. В., 2013.

Стаття отримана редакцією 12.11.2013 р.

Вступ. Сучасні дослідження системи логістичного управління, її оптимізаційних та інтеграційних можливостей зумовили введення в наукову літературу нового поняття «логістичний потенціал». Такі зміни не є випадковими, адже обумовлюються базовими змінами економічних пріоритетів: технології поступаються місцем можливостям підприємства оптимізувати обсяг, структуру ресурсів, раціоналізувати їх переміщення, максимально задіяти здібності персоналу, його творчий потенціал, удосконалити управлінські процедури.

Постановка завдання. Загально визнаного підходу до трактування сутності логістичного потенціалу до сьогодні не вироблено, відмінними є спроби науковців визначити його місце у структурі потенціалоутворюючих елементів. Так, О. Федонін розглядає логістичний потенціал як складову маркетингового потенціалу, тобто вказує на його приналежність до ринкової складової [1]. Л. Головкова вбачає першочергово важливими можливості логістики в удосконаленні управлінських процесів, що обумовлює включення логістичного потенціалу до групи, яка визначає організаційно-управлінські здатності підприємства [2].

У статті поставлено завдання – визначити місце логістичного потенціалу в системі потенціалоутворюючих елементів, сформулювати визначення цього поняття, обґрунтувати підхід до структуризації його елементів. Посилений теоретичний базис дасть можливість більш плідно вирішувати прикладні завдання, пов'язані з ефективним управлінням логістичним потенціалом підприємства.

Основний матеріал і результати. Еволюцію наукових підходів до визначення сутності логістичного потенціалу підприємства наведено в табл. 1. Як видно з таблиці, цій проблемі приділяється недостатньо уваги в наукових дослідженнях.

Таблиця 1. Еволюція наукових підходів до визначення логістичного потенціалу

Визначення	Домінуючий підхід	Автор, рік, джерело
1	2	3
Ринково орієнтований потенціал промислової логістики це – здатність підприємства пристосовувати потоки своїх ресурсів до постійно змінюваної кон'юнктури ринку з мінімальними витратами.	Ресурсно-цільовий	Тамбовцев С.Н., 1998 [3]
Потенціал логістики – сукупність засобів і можливостей підприємства в реалізації логістичної діяльності. Потенціал логістики можна представити як суму методичних, трудових, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів, які забезпечують логістичну діяльність підприємства.	Ресурсо-забезпечуючий	Амітан В.Н., Ларіна Р.Р., Пілюшенко В.Л., 2003 [4, с. 63]
Логістичний потенціал повинен забезпечувати достатньо високий ступінь готовності фірми (на базі порівняно повної та достовірної маркетингової інформації про перспективну можливу затребуваність виробленої нині продукції фірми) організувати раціональний (оптимальний) рух і перетворення	Ресурсо-цільовий	Гребнев Є.Т., Кандрашина Є.А. Хайнце Х., Бабенков Д.Н., 2003 [5]

1	2	3
внутрішніх та зовнішніх потокових процесів, тобто здійснювати найбільш продуктивну комбінацію виробничо-технологічних операцій і елементів для отримання більш високих кінцевих результатів за двома основними критеріями: ступенем задоволення рівня запитів та потреб споживачів до якості обслуговування і величиною сукупних витрат виробництва й поставок товарів фірми.		
Логістичний потенціал – максимальна продуктивність (функціональна спроможність) системно інтегрованих підрозділів, які охоплюють усі види діяльності щодо пересування в просторі та руху в часі: персоналу – перевезення співробітників, розміщення їх у службових приміщеннях; пересування згідно із часовим графіком роботи матеріалів і готових виробів, транспортування, складування, збереження, сортування й перерозподіл; енергетичних та інформаційних потоків – передавання, обробка, збереження і трансформація.	Ресурсно-функціональний	Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І., 2004 [1]
Логістичний потенціал – це сукупність ресурсів, що забезпечують здатність підприємства до ефективного здійснення логістичних операцій і можливість для досягнення поставлених цілей з оптимальними витратами.	Ресурсно-цільовий	Маренкова Г.О., 2005, [6]
Під логістичним потенціалом розуміють універсальну здатність виконувати замовлення клієнтів при диверсифікації продукції фірми в широкому діапазоні співвідношення якості й ціни, гарантуючи необхідну якість, режими поставок при дотриманні необхідного рівня сукупних витрат.	Цільовий	Кандрашина Є.А. 2005 [7, с. 56]
Логістичний потенціал визначається як здатність логістичної системи створювати (концентрувати) додану вартість усередині системи (в усіх ланках виробничого ланцюжка).	Цільовий	Шинкевич М.В., 2007 [8, с. 163]
Логістичний потенціал – можливість і спроможність досягнення цілей ланками логістичної системи за умови наявності певного виду ресурсів.	Ресурсно-цільовий	Пилипенко А. А., Поспелов О.М., 2008 [9, с. 163]
Логістичний потенціал – здатність корпорації зв'язувати воедино та поліпшувати взаємодію між такими базовими функціональними сферами, як постачання, маркетинг, дистрибуція, організація продажів.	Функціональний	Головкова Л.С., 2009 [2, с. 88]

У визначенні логістичного потенціалу домінує ресурсно-цільовий підхід. Здатність до мінімізації (оптимізації) витрат є основною характеристикою потенціалу, проте деякі автори, враховуючи дуальність цілей логістики, справедливо вказують і на необхідність забезпечення (гарантування) якості обслуговування (Є. Гребнев, Є. Кандрашина).

Ті ж самі автори, а також Х. Хайнце, Д. Бабенков, М. Шинкевич орієнтують логістичний потенціал на забезпечення найбільш продуктивної комбінації виробничо-технологічних операцій і елементів, тобто обмежують сферу логістичних можливостей межами виробничої системи підприємства, в той час як інші дослідники такої конкретизації не здійснюють.

М. Шинкевич указує на стратегічну спрямованість логістичного потенціалу на створення (концентрацію) доданої вартості. Далі вчений уточнює це поняття для кластера (мезологістичної системи) і визначає його як здатність кластера за допомогою необхідних інструментів логістизації формувати інституційно-логістичну систему, яка знижує трансакційні витрати, тим самим максимізуючи додану вартість у системі.

Специфічне призначення логістики – створювати виробничо-обслуговуючий ресурс – покладено в основу визначення логістичного потенціалу Р. Ларіною, В. Амітаном, В. Пілюшенко. Тому використаний авторами підхід можна визначити як ресурсозабезпечуючий.

А. Пилипенко та О. Поспелов розглядають логістичний потенціал у взаємозв'язку з поняттям «потенціал функціональної області логістики» – максимальною можливістю продукування виходу агрегованого до певного рівня бізнес-процесу, конкурентоспроможного з точки

зору наступної за рухом потоку ланки логістичної системи. Доведення розбіжностей між ними складає основу розрахунку рівня розвитку логістичного потенціалу. Відповідно рівень розвитку потенціалу кожної функціональної області логістики визначатиметься оптимальністю її взаємодії з наступною функціональною областю впродовж руху логістичного потоку.

На думку Л. Головкової, сутність логістичного потенціалу визначають інтеграційні можливості логістики. Тобто використаний функціональний підхід більшою мірою базується на реалізації функцій логістичного менеджменту, що узгоджується з попередніми результатами досліджень.

Таким чином, аналіз існуючих наукових підходів дозволив виявити специфічні риси логістичного потенціалу:

- по-перше, наявність оптимізаційних та/або інтеграційних можливостей;
- по-друге, стратегічна та/або оперативна націленість;
- по-третє, формування в ланках виробничо-технологічного ланцюга та/або виробничо-логістичного ланцюга;
- по-четверте, виробничі та/або виробничо-обслуговуючі використовувані ресурси.

Відповідно основними критеріями у визначенні логістичного потенціалу є: можливості, націленість, рівень формування, характер використовуваних ресурсів.

Розглянуті положення є підставою для формулювання такого визначення: логістичний потенціал – це сукупна здатність підприємства реалізовувати оптимізаційні (натуральні, вартісні й часові) та інтеграційні властивості логістики завдяки координації діяльності функціональних підрозділів під час організації руху матеріальних, фінансових, інформаційних ресурсів за стадіями виробничо-логістичного ланцюга.

Обґрунтовуючи правомірність розгляду логістичного потенціалу поза межами виробничо-технологічного ланцюга, слід зазначити, що логістична система, в якій здійснюються планування і реалізація руху та розвитку сукупного ресурсного потенціалу, може допускати відносну ізоляваність від зовнішнього середовища в інформаційному аспекті, в матеріально-енергетичному аспекті її кордони повинні бути абсолютно проникні.

У запропонованому визначенні конкретизовано склад ресурсів за призначенням у процесі виробництва: матеріальні, фінансові та інформаційні. Наведені групи ресурсів одночасно можна схарактеризувати і як виробничо-обслуговуючі, оскільки в такій інтерпретації визначається їх логістичне (другорядне порівняно з виробничим) призначення. Певною мірою справедливність такого висновку підтверджує розгляд логістики як категорії «явища», а не «сутності», її віднесення до поверхні, а не глибини господарської діяльності.

Слід зазначити, що оптимізаційна спрямованість логістики не може стосуватися тільки вартісних та натуральних показників, а обов'язково передбачає оптимізацію часових параметрів потокових процесів, що в кінцевому підсумку позитивно відбивається на показниках її ефективності.

Пріоритетність інтеграції в логістиці визначає потребу координації на всіх рівнях взаємодії потокових процесів. Практика логістичного управління передбачає вирішення питань міжфункціональної та міжорганізаційної інтеграції.

Як об'єкт управління, логістичний потенціал має складну структуру. Це обумовлюється тим, що він не є статичною величиною. Логістичний потенціал залежить від умов як загального, так і більшою мірою специфічного зовнішнього середовища, які визначають особливості перебігу логістичних процесів на всіх стадіях товаропровідного ланцюга, міру задоволення вимог споживачів до якості товару, зручності місця та своєчасності поставки, наданого сервісу. Це означає, що логістичний потенціал постійно змінюється.

Зміни сукупного логістичного потенціалу обумовлюються змінами його елементів. Враховуючи той факт, що логістичний потенціал може розглядатися і як самостійна система, і як підсистема в рамках іншої системи більш високого порядку (економічного потенціалу, потенціалу підприємства), його видові прояви також є результатом та одночасно чинником інших структурних елементів.

Із застосуванням такого підходу, в роботі здійснено структурування логістичного потенціалу підприємства (рис.1).

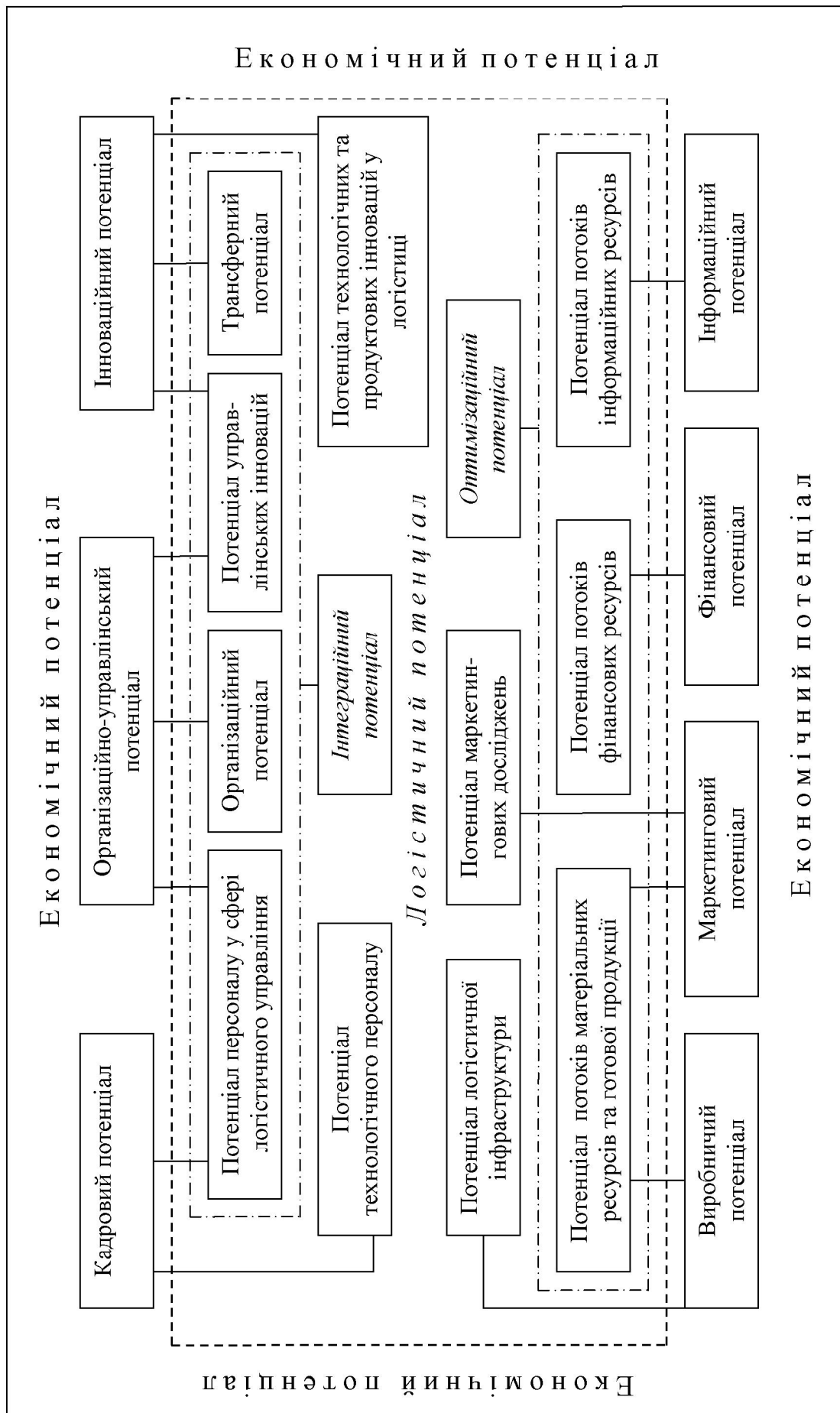

Рис. 1. Структура логістичного потенціалу та його місце в системі економічного потенціалу підприємств

Обґрунтовуючи правомірність застосовуваного підходу, слід схарактеризувати основні складові економічного потенціалу та визначити в їх складі логістичні елементи, які в сукупності становитимуть сутність логістичного потенціалу відповідно до запропонованого вище визначення.

Основа економічного потенціалу становить виробничий потенціал, котрий утворюється на виробничому рівні та являє собою здатність виробничої системи виробляти матеріальні блага, використовуючи ресурси виробництва. У такому розумінні складовими виробничого потенціалу є: потенціал основних фондів, які формують техніко-технологічний базис виробничої потужності підприємства; потенціал оборотних фондів – частини виробничого капіталу підприємства у вигляді сировини, матеріалів, палива, енергії, допоміжних матеріалів), які перебувають у виробничих запасах, незавершеному виробництві, напівфабрикатах власного виготовлення; потенціал технологічного персоналу – здатності працівників виготовляти продукцію відповідної якості. Оскільки виробничому потенціалу підприємства властива така характеристика, як динамічність, що пов'язана зі зміною його величини у часі, то виробничий потенціал матиме досить чітко сформовану логістичну потокову складову – потенціал потоків матеріальних ресурсів.

Техніко-технологічний потенціал формування і використання основних фондів має безпосереднє відношення до логістичної діяльності й стосується переважно її інфраструктурної складової (виробничої, транспортної, складської). Щодо наявності складського, пакувального обладнання, приладів для маркування, зручності транспортних комунікацій, розміщення складських приміщень потенціал логістичної інфраструктури характеризує збалансовані з вимогами споживачів можливості тих служб і господарств, які забезпечують підтримання у робочому стані зазначених виробничих елементів з метою ефективного виконання логістичних функцій та операцій. Слід зазначити, що в такому розумінні виробничий потенціал не охоплює всієї сукупності матеріальних ресурсів, які є об'єктом управління в логістиці. У ній матеріальний потік ототожнюється з рухом матеріальних оборотних активів, тобто включає весь ланцюг трансформацій «постачання – виробництво – збут». У наведеній інтерпретації виробничого потенціалу фонди обігу в частині їх матеріальної складової – готової продукції на складі є швидше результатом задіяних ресурсів і можливостей.

Для усунення зазначеного недоліку запропоновано розглядати потенціал потоків готової продукції у складі маркетингового потенціалу. Останній в науковій літературі ототожнюється з ринковим потенціалом і формується шляхом поєднання аналітичного, комунікативного та виробничого елементів [10, с. 42]. Саме виробнича компонента містить поряд з потенціалом товарної політики підприємства, потенціалом процесу ціноутворення й елементи ресурсного забезпечення збутового потенціалу, в межах якого може бути розглянутий потенціал потоків готової продукції.

У складі аналітичної складової маркетингового потенціалу доцільно виділити окремий елемент – потенціал маркетингових досліджень, який набуває особливого значення в процесі стратегічного управління логістичним потенціалом, оскільки розглядається з позицій здатності планування і проведення дослідження ринку, його кон'юнктури, здійснення моделювання продажів продукції.

Фундамент для трансформації наявного у підприємства виробничого ресурсного потенціалу в конкретні результати господарської діяльності створює фінансовий потенціал. До його складу відносять фінансові ресурси (власні, позичені та залучені), які знаходяться у постійному русі, утворюючи систему фінансових потоків підприємства. Спрямованість руху фінансових ресурсів у логістиці обумовлюється необхідністю забезпечення переміщення відповідного матеріального потоку. Відповідно потенціал потоків фінансових ресурсів визначається здатністю забезпечити ефективність руху матеріальних ресурсів на всіх ділянках їх просування. Слід зазначити, що в такому розумінні фінансовий потенціал залежить від результатів логістичної діяльності підприємства й одночасно визначає можливості її здійснення.

Доступ до адекватного обсягу інформації, яка впливає на прийняття управлінських рішень, визначає інформаційний потенціал. Сучасне бачення інформаційного потенціалу підприємства зводиться до його розгляду як сукупності технічної, технологічної та економічної інформації, інформаційних ресурсів і комп'ютерних інформаційних систем, взаємодія яких за участі кваліфікованого персоналу й за допомогою засобів комунікації та зв'язку спрямована на ефективне управління підприємством і подальший його розвиток [11, с. 125]. Інформація на сучасному етапі розвитку виробництва – це самостійний виробничий чинник, потенційні мож-

ливості якого відкривають широкі перспективи для підвищення ефективності в усіх сферах діяльності підприємства.

Важливість забезпечення інформацією в логістиці обумовлює розгляд потенціалу потоків інформаційних ресурсів як одного з основних елементів логістичного потенціалу. Це обумовлюється тим, що кожний матеріальний потік пов'язаний з передаванням інформації. Деякі повідомлення випереджають вантаж, авізують його прибуття. Інформаційне випередження дає змогу одержувачу вчасно підготувати його приймання. Інші дані супроводжують вантаж, вони характеризують вид і кількість товарів, відправника, одержувача і власника, звертають увагу на небезпечні властивості товару. У певних випадках інформація рухається вслід за матеріальним потоком і часто в зворотному напрямку (підтвердження прийому, фактурування, пред'явлення рекламаций, додаткові замовлення, запити тощо). Таким чином, завдяки інформації вдається забезпечити узгодженість дій постачальника і споживача, синхронізувати роботу всіх ланок транспортного ланцюга, поліпшити стан управління запасами.

Як видно зі схеми на рис. 1, ресурсні елементи виробничого, маркетингового, фінансового та інформаційного потенціалу складають основу для формування оптимізаційного потенціалу, який поряд з інтеграційним утворює функціональну підсистему логістичного потенціалу. Ця підсистема складається із сукупності виконуваних завдань, згрупованих за принципом мети.

Пошук можливостей зростання ефективності діяльності підприємств у сфері науково-технічного прогресу приводить до необхідності розгляду такого поняття як інноваційний потенціал. Він розглядається з позицій здатності створювати й комерціалізувати нововведення. Як комплексне поняття, він характеризує частоту та ефективність упровадження на підприємстві інновацій, їх розроблення, готовність персоналу до змін унаслідок їх упровадження. Інноваційний потенціал може бути спрямований на розроблення й упровадження продуктових, технологічних, організаційно-управлінських та інших типів інновацій.

Нові способи здійснення логістичних операцій покладено в основу технологічних інновацій. Таким чином, наявність можливостей щодо створення й упровадження передових виробничих технологій у логістиці є невід'ємною складовою її потенціалу. У практичній діяльності такі технології представлені автоматизованими вантажно-розвантажувальними операціями, новими способами транспортування матеріалів і деталей, технологіями виготовлення контейнерів та іншої тари, які дозволяють знизити непродуктивні витрати, пов'язані з їх зворотною доставкою без вантажу, системами дистанційного контролю транспортних засобів тощо.

У той же час не можна ігнорувати можливість створення продуктових інновацій у логістиці. За визначенням продуктові інновації є змінами як споживчих характеристик існуючих продуктів або послуг, так і їх зовнішнього вигляду. Із цих позицій надання додаткових логістичних властивостей товару (нові способи пакування, сортування, обслуговування стелажів, позначення товарів) можна вважати різновидом продуктових інновацій. Їх особливістю є те, що вони не вимагають істотних технологічних змін, значних коштів на проведення НДДКР, проте здійснюють суттєвий вплив на обсяг продажів.

В основу потенціалу управлінських інновацій покладено можливість застосування нових управлінських форм, моделей, методів та механізмів впливу, типів управління з метою підвищення ефективності функціонування і конкурентоспроможності підприємства. Від цих інновацій на пряму залежить дієвість, ефективність логістичної системи управління, здатність її своєчасно та на високому рівні розв'язувати проблеми логістичної діяльності підприємства, гнучко реагувати на зміни в зовнішньому і внутрішньому середовищі.

У разі, якщо підприємство не в змозі здійснювати самостійно розроблення нових технологій у сфері виробництва або збуту товарів, воно є потенційним учасником трансферу технологій. Трансфер являє собою процес інформаційного обміну між джерелом технології та її отримувачем. Цей процес найоптимальніше можна організувати шляхом створення науково-виробничих і дослідницьких об'єднань та центрів, які надають широкий спектр послуг у сфері обміну технологіями. Зокрема, можливі такі послуги даних посередників, як створення технологій під замовлення, налагодження контактів між суб'єктами трансферу, збирання інформації та створення баз даних про попит і пропозицію на передачу технологій, охорона інтелектуальних прав і комерціалізація результатів наукових досліджень та розробок. Відповідно трансферний потенціал має передбачати можливість своєчасного доступу підприємства до інформації про новітні технології у сфері логістики, участь у процесі трансферу технологій в якості їх

розробника або споживача, що забезпечить можливості отримання додаткових вигід та/або більш якісного забезпечення потреб споживачів.

Перелік елементів логістичного потенціалу буде не повним, якщо не враховувати вимог до забезпечення логістичної діяльності трудовими ресурсами. У загальному розумінні кадровий потенціал визначає сукупність кількісних і якісних характеристик персоналу, зайнятого на підприємстві (чисельність працівників, їхній вік, стать, освітній рівень та професійно-кваліфікаційні здібності). У такій інтерпретації ця категорія є складною і містить такі складові, як: освітній, інтелектуальний, кваліфікаційний потенціали.

Концептуально трактування логістичного кадрового потенціалу не має відмінностей від наведеного визначення. У той же час необхідно враховувати, що потреба у забезпеченні кадрами в логістиці відчувається на всіх рівнях – від складських робітників до директорів з логістики. Тому в логістичному кадровому потенціалі доцільно виділити:

а) потенціал технологічного персоналу – можливості працівників підприємства, задіяних переважно у суміжних виробничо-господарських процесах для забезпечення ефективного руху матеріальних потоків на всіх ділянках їх просування, а також працівників, які виконують технічні функції апарату управління;

б) управлінський потенціал – можливості окремих категорій персоналу підприємства щодо ефективної організації логістичного управління на підприємстві.

У такому розумінні спостерігається тісний зв'язок кадрового потенціалу з елементами потенціалу організаційно-управлінського, оскільки останній передбачає наявність на підприємстві фахівців високого рівня з прогресивними управлінськими навичками.

Організаційна та управлінська складові визначають ефективність функціонування трудового колективу як системи в цілому і кожного працівника окремо, і з цих позицій безпосередньо пов'язані з ефективним використанням кадрового потенціалу, оскільки сама можливість дисбалансу в системі «трудова потенціал організації – трудова потенціал працівника – робоче місце» закладена у використовуваних на практиці принципах прийняття управлінських рішень. Структура організаційно-управлінського потенціалу підприємства формується під впливом групи чинників, які визначають увесь спектр діяльності підприємства. До таких чинників належать [1, с. 99]: структурно-функціональні (тип організаційної структури, рівень децентралізації управління, рівень спеціалізації підрозділів) та соціально-трудова (чисельність персоналу за окремими категоріями, освітньо-кваліфікаційні характеристики, якість менеджменту, рівень трудової дисципліни).

Науково обгрунтована організаційна структура управління має бути ефективним засобом саморегулювання і координації діяльності всіх працівників. Вона організаційно регламентує виконання управлінських функцій, виконує роль мережі каналів, якими рухаються потоки інформації. Відповідно розвиток організаційного потенціалу в логістичному управлінні передбачає підвищення результативності взаємодії працівників різних підрозділів, які мають пряме або опосередковане відношення до виконання логістичних функцій, удосконалення системи багаторівневої передачі знань у сфері логістики в усіх напрямках ієрархії в структурі підприємства (в цьому разі простежується зв'язок з інноваційним потенціалом), забезпечення високого рівня гнучкості сформованої організаційної структури управління.

У сукупності потенціал персоналу у сфері логістичного управління, організаційний, трансферний потенціал та потенціал управлінських інновацій утворюють другий елемент функціональної підсистеми логістичного потенціалу – інтеграційний. У такому поєднанні він здатний забезпечити стійкість підприємства на ринку, згладжуючи внутрішньофірмові суперечності між закупівлями, маркетингом, фінансами, збутом і відносинами з логістичними посередниками.

Висновки. Отримані результати дослідження дозволяють стверджувати, що логістичний потенціал може розглядатися і як самостійна система, і як підсистема в рамках іншої системи більш високого порядку, зокрема економічного потенціалу. Видові прояви логістичного потенціалу є результатом існування і одночасно чинником утворення інших структурних елементів.

З урахуванням вищезазначеного, подальші дослідження необхідно спрямовувати на розроблення методологічних засад управління логістичним потенціалом, у першу чергу акцентуючи увагу на розробленні методичного підходу до його оцінювання та визначенні критеріїв ефективного управління механізмом його формування і реалізації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Федонін, О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк. –К.: КНЕУ, 2004. –316 с.
2. Головова, Л. С. Сукупний економічний потенціал корпорації: формування та розвиток: монографія. – Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2009. – 340 с.
3. Тамбовцев, С. Н. Организационно-экономический механизм промышленной логистики: дис. ...канд. экон. наук / С. Н. Тамбовцев. – Ростов-на-Дону, 1998.– 149 с.
4. Амітан, В. Н. Логістизація процесів в організаційно-економічних системах: моногр. / В. Н. Амітан, Р. Р. Ларіна, В. Л. Плющенко; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, ЛТД», 2003. – 73 с.
5. Гребнев, Е. Т. Процессно-ориентированное управление / Е. Т. Гребнев, Е. А. Кандрашина, Х. Хайнце, Д. Н. Бабенков. [Эл. р.]. – Режим доступа: <http://mevriz.ru/articles/2003/1/1061.html>
6. Маренкова, Г. О. Управління розподілом в умовах маркетингової орієнтації підприємств: дис. канд. экон. наук / Г. О. Маренкова; Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2005. – 220 с.
7. Кандрашина, Е. А. Взаимодействие маркетинга и логистики в процессно-ориентированном управлении / Е. А. Кандрашина // Российское предпринимательство. – 2005. – № 4(64). – С. 55 – 58. [Эл. р.]. – Режим доступа: <http://www.creativeconomy.ru/articles/6988/>.
8. Шинкевич, М. В. Логистическая концепция кластерного развития / М. В. Шинкевич // Вестник Казанского технологического университета. – 2007. – № 5. – С. 161 – 165.
9. Пилипенко, А. А. Логістичний потенціал підприємства: обмеження, методика оцінювання та організація управління / А. А. Пилипенко, О. М. Поспелов // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2008. – № 21. – С. 60 – 64.
10. Попов, Е. В. Рыночный потенциал предприятия: монография / Е. В. Попов. – М.: Экономика, 2002. – 559 с.
11. Тесленок, І. М. Сутність і структура інформаційного потенціалу підприємства / І. М. Тесленок, М. О. Кучеренко // БізнесІнформ. – 2011. – № 6. – С. 124 – 127.

УДК 658.7.07

Швец Лілія Валентинівна, асистент кафедри менеджменту, ДВНЗ «Національний гірничий університет». **Формування понятійного базису та структурування логістичного потенціалу підприємства.** Досліджено еволюцію підходів до визначення логістичного потенціалу підприємства, сформульовано авторське бачення цього поняття, в контексті проблеми управління логістичним потенціалом обґрунтовано склад та визначено змістовні характеристики його елементів і функціональних підсистем.

Ключові слова: логістика, потенціал підприємства, логістичний потенціал, управління потенціалом, підсистеми логістики.

УДК 658.7.07

Швец Лилия Валентиновна, асистент кафедри менеджменту. ГВУЗ «Національний горный университет». **Формирование понятийного базиса и структурирование логистического потенциала предприятия.** Исследована эволюция подходов к определению логистического потенциала предприятия, сформулировано авторское видение данного понятия, в контексте проблемы управления логистическим потенциалом обоснован состав и определены содержательные характеристики его элементов и функциональных подсистем.

Ключевые слова: логистика, потенциал предприятия, логистический потенциал, управление потенциалом, подсистемы логистики.

UDC 658.7.07

Shvec Lilia, assistant of the Department of Management. State Higher Educational Institution "National Mining University". **Formation and structuring of conceptual basis logistical capacity enterprise.** The evolution of approaches to determining the potential of the enterprise logistics, formulated the author's vision of the concept, in the context of managing the logistics potential justified composition and identified substantial characteristics of its elements and functional subsystems.

Keywords: logistics, enterprise potential, logistic potential, talent management, logistics subsystem.